

на Чикаго от края на XIX в. Използването на метална конструкция при строежа на високите сгради дава възможност за изявяване на нейния растер на фасадата на сградата, въвеждане на широки прозорци и ясен вертикализъм на архитектурата.

2. ФРАНК ЛОЙД РАЙТ – ТВОРЧЕСТВО, КОНЦЕПЦИЯ ЗА ОРГАНИЧНАТА АРХИТЕКТУРА

Франк Лойд Райт не получава архитектурно образование. Работи като чертожник в бюрото на Съливан, където има късмета да получи най-скромните проекти – малки сгради или вили. Той не закъснява да започне да работи за своя сметка и много скоро печели успехи. Откриват чертите на неговия стил още в първите му сгради, а той ги обобщава през 1900 г. в една статия във вестник под формата на програма със заглавие "Жилище в прерийен град".

"Прерийната къща" изоставя традиционната концепция на компактната сграда, разделена с вътрешни стени. Помещенията, често композирани под формата на кръст, се групират около голяма камина, разположена в центъра. За Райт съществено е хоризонталното членение на сградата с помощта на стрехите, плоските, ниските и удължени покриви, както и остъклените еркери, разположени по цялата дължина на сградата. Райт подбира грижливо материалите. Той обича грубата повърхност на каменната зидария както в екстериора, така и в интериора. Архитектурната тектоника обитава и в интериорите му. Единствено витражите на прозорците внасят декоративен елемент като контрапункт на "конструктивния" стил на изграждане на мебелите, проектирани от Райт. След като през 1903 г. строи своята първа административна сграда за компанията "Ларкин", той продължава принципите на "прерийната къща" с отварянето на помещенията към пейзажа, за да установи контакт между обитаването и природата. Външният вид на тази административна сграда – един блок от пет етажа – не оставя никакво впечатление за херметичност. С помощта на огромните открити площи на етажите Райт реализира в интериора пейзажния принцип при административните сгради, което съответства на йерархията и на демократичните тенденции. През 1910 г. в Берлин е публикувана първата книга на Франк Лойд Райт, в която той сам представя своите идеи

и обекти. Тя се превръща в нещо като библия за студентите по архитектура. Много от тях се инспирират от къщите, репродуцирани в книгата, и продължават идеите на автора ѝ. Тя става генератор на идеи за модерното време, което настъпва в годините след Първата световна война.

Портрет на Франк Лойд Райт

Франк Лойд Райт е роден в края на Гражданската война и умира в навечерието на космическата епоха, като достига почти шестдесет и две-годишна възраст. Неговата архитектурна практика обхваща 72 години. Талантът и прозрението му продължават да вдъхновяват както лаиците, така и архитектите. Архитектурните му постижения стават възможни благодарение на строителните методи и материали, които са налице в началото на XX в.: бетон, стомана, стоманобетон, стоманена ламарина, плоско стъкло, а по-късно и пластмасите. От тези елементи той създава пространства и форми, които вече не имитират стиловете от миналото, а вдъхват нов живот и дават тласък на строителното изкуство в една динамична и новаторска епоха.

За да опише своята архитектура, Райт използва думата "органична". За първи път той използва този термин в една публична реч през 1894 г.: "Нека вашият дом да изглежда така, сякаш е израсъл лесно от терена; оформете го в съгласие с околната среда, ако природата присъства там; а ако не, то опитайте се да бъдете толкова тихи, реални и органични, колкото тя би била, ако имаше